

Høringssvar til København kommunes Kultur og Fritidspolitik 2020-2023

Kære Kultur og Fritidsforvaltning

“København skal være en storby med kant...ingen arealer i Københavns Kommune (skal) stå ubenyttede hen... Vi skal sikre kultur- og fritidsaktiviteter i alle byens kroge”

Sådan starter jeres nyeste udkast til 2020-2023 politikken, sammen med mange andre fine visioner. Jeg vil derfor i det følgende høringssvar gennemgå mit bud på hvorfor Kultur og Fritidsforvaltningen bør indskrive

“udvikling af Byhaver som en kultur- og fritidsaktivitet i Københavns kommune, igennem ansættelse af Byhavekoordinatorer”

som en del af den endelige “Kultur og Fritidspolitik 2020-2023” og derved understøtte Kultur og Fritidsforvaltningens egne ideer om udviklingen af en mere grøn og udendørs Kultur og Fritidspolitik.

Min baggrund

Jeg er uddannet sociolog og permakulturdesigner og har stor erfaring med inddragelse/aktivering/workshops af/med lokale grupper fra grønne projekter, dels i **Blomstrende By** (Vesterbro), **Grønne Skolegårde** (Østerbro og Indre By), **Urban Garden i Welcome House** (Valby) samt siden 2015 min lokale Byhave/Community Garden **“ValbyHaven”** på Toftegårds Plads i Valby. Senest har jeg overtaget ansvaret for **Skovhaven** (permakulturhaven) i Valbyparken.

Udfordringerne ved frivilligt arbejde med grønne aktiviteter

Alt dette arbejde, har været 100% frivilligt og fint på mange måder, men efterhånden er det blevet tydeligt for mig at frivillighed som basis for arbejde med at udvikle og drifte Byhaver (med alt hvad det indebærer af opgaver, kommunikation, samarbejder, events mm.), ikke er bæredygtigt hverken økonomisk eller socialt for den person der løfter denne opgave. De begrænsede ressourcer man som frivillig kan afsætte til opgaven er en barrierer i forhold til at udvikle en byhaves aktiviteter og derved udnytte dens store potentiale. Derudover er frivillighed en sårbar driftform, med stor udskiftning, manglende klar ansvarsfordeling, konflikter imellem forskellige tilgange mm.

Kultur og Fritidsforvaltningens rolle i aktivering af byens rum

Man kunne mene at Byhaver burde være et stort satsningsområde for TMF. Men desværre er der flere “strategier” (Bynatur, Klima og Sammen Om Byen) end handling og økonomi på dette område. Derfor håber jeg at Kultur- og Fritidsforvaltningen vil vise sig som den forvaltning der, vil udvikle **“Byhaver som en kultur- og fritidsaktivitet i Københavns kommune igennem ansættelse af Byhavekoordinatorer”**, på samme fine måde som I pt. støtte op om byens Fablabs ved at ansætte Frivillighedskoordinatorer.

Grønne fællesskabshilsener

Ditte Kathrine Engelstoftegård, Stifter af HappyHumans Skovhaver, Sociolog og permakulturdesigner

Gennemgang af “Udkast til Kultur og Fritidspolitik 2020-2023”

Mulige nye Fritids og Kulturaktiviteter, ved støtte til ansættelse af Byhavekoordinatore.

Kursiveret tekst er fra oplægget 2020-2023

1. Lokale fællesskaber og kunst ude i byens rum

“Små driftige fællesskaber kan hurtigt skabe et ekstraordinært liv og tilbud lokalt, lokale kulturoplevelser styrker deres tilknytning til deres lokalsamfund. Udviklingen af kulturen understøtter Københavns ambition om at sikre social inklusion og øget medborgerskab. Kunsten og kulturen kan understrege by-identiteten...Det kan bl.a. ske ved, at kunst og kultur i højere grad udfoldes i byrummet.”

Støtte til ansættelse af Byhavekoordinatore giver ressourcer til følgende nye aktiviteter:

- **Række ud og invitere nye målgrupper/partnerskaber** ind i det grønne sociale fællesskab fx plejecentre, børnehaver, skoler, SFO/Klub, kontor-fællesskaber (med udearbejdspladser), gymnasier, biblioteker, kulturhuse, erhvervsnetværk, private lokale virksomheder, flygtningcentre, ungdomshuse, lokale NGO mfl.
- Udvikle at bruge haven til **møder, udendørs undervisning (gymnasier, skoler), udstillinger og andre kulturevents**
- **Invitere kunstnere ind** i vores haver og lave stedsspecifik kunst der passer til havernes identitet og på den måde kan haven understøtte kunsten og omvendt.
- Skabe **samarbejder med lokale kultur og fritidsaktører** så de fx kan afholde yoga, spejder, tegne/malekurser, dans mm. i det grønne møderum

2. Brug af Byens grønne arealer til nye grønne fællesskaber

“En vigtig tendens er i øvrigt, at naturen er en ramme for aktiviteter, som københavnere i højere grad ønsker at være aktive i. Det sker bl.a. ved, at naturen og mellemrummene i byen i højere grad bringes i spil til kultur- og fritidstilbud. Parker og pladser skal åbnes mere op og gøres tilgængelige for flere aktiviteter, som også skaber mulighed for at møde hinanden på nye måder...bedre til at udnytte synergier internt i kommunen. Fx når det drejer sig om optimal brug af arealer og faciliteter i det fri.”

Støtte til ansættelse af Byhavekoordinatore betyder at der bliver ressourcer til at:

- Skabe **smukke lokale grønne sociale fællesskaber og mødesteder**
- **Fællesspisning**
- **Koordinere de frivillige/brugere** (opgaver, ansvarsområder, plantekasser mm.)
- **Organisere events, rundvisninger, workshops, havedage** for havens brugere
- **Kommunikation** af aktiviteter både på stedet og ud i bydelen fx via lokale facebookgrupper, lokaludvalg, miljøpunkter, NGOer, lokalaviser mfl.
- **Guidede ture** i haven
- Fortløbende **haveundervisning** i at dyrke egen mad
- Arrangere **sanketure** ud i den lokale bynatur

3. Klima, Integration og Sundhedsperspektiver

“kultur- og fritidslivet, kan gå foran i forhold til store tværgående dagsordener, fx bæredygtighedsdagsordenen, integrationsområdet og sundhedsdagsordenen.”

Støtte til ansættelse af Byhavekoordinatore betyder at der bliver ressourcer til at:

- Globalt hjælper træer klimaet ved at optage en stor mængde **co2** i deres vækst.
- Bruge deres viden som "**klimakonsulenter**" til at udvikle lokalområdets øvrige offentlige byrum til grønne og bæredygtige byrum
- Plante grønne oaser der producere **frisk luft, nyt grundvand, lokale sunde fødevarer** og derved undgå transport af importerede eller indkøb af energikrævende danske fødevarer.
- Dyrke de **sundheds- og livskvalitetsmæssige effekter**, som træer og grønne områder har på vores helbred fx via naturterapihold og arbejde med stressramte
- Skabe **inkluderende fællesskaber** og mødesteder for en langt større mangfoldighed af mennesker ved fx at starte mindre "satellithaver" i samarbejde med områdefornyelser, Almennyttige Boligselskaber, mødregrupper og gadeplansmedarbejdere.

4. Børns adgang til grønne fritidsaktiviteter

“Byens børn og unge skal introduceres og fastholdes i et aktivt (forenings)liv. Det sker bl.a. ved, at børn og unge møder kultur- og fritidslivets mange tilbud fra de er helt små og uanset deres baggrund. Det er vigtigt at styrke rekrutteringsindsatsen. Kultur- og fritidslivet skal være attraktivt, opsøgende og tilgængeligt for børn. “

Støtte til ansættelse af Byhavekoordinatore betyder at der bliver ressourcer til at:

- **Opsøgende kontakt** til vuggestuer, børnehaver, skoler, SFOer, Klubber og spejdergrupper
- **Årstidsbaserede aktiviteter specielt for børn** fx dyrke grønsager, sanke i naturen, lave bålmaid, høste frugter, lave egne frø, lave kompost, lære om jordens mikroliv, regnvandsopsamling og gøre haven vinterklar
- **Sanserbaseret undervisning** hvor børnene lærer at se, dufte, røre og smage på havens produktion
- Opstarte **satellithaver** i de lokale institutioner, så aktiviteterne kan foregå både i deres “eget daglige miljø” og i den lokale Byhave

Byhavekoordinator i et Globalt perspektiv

Sidst vil jeg nævne at Byhavekoordinator funktionen er almindelig anvendt i hele verden til at drive og udvikle byers grønne arealer (se links). Byhaver drives globalt set både som sociale fællesskaber og som integrationsprojekter der modvirker ensomhed og hvor forskellige etniciteter og aldersgrupper kan mødes på tværs af socioøkonomiske forskellige i et lokalområde.

I Danmark anser vi os som foregangslands både på det sociale og bæredygtige område, men alligevel er vi bagud med kommunalt/statsligt at støtte disse grønne sociale oaser der betyder så meget for borgernes livskvalitet.

Links til andre landes byers “ByhaveKoordinatore/Community Garden Managers” etc.

- <https://nscgardens.ca/>
- <https://www.portlandoregon.gov/parks/article/646069>
- <http://www.communitygroundworks.org/sites/default/files/Community%20Gardens%20Manager%20PD.pdf>
- <https://www.urbanroots.org.uk/wp-content/uploads/2018/06/Community-Garden-Projects-Coordinator-Job-Description-and-Person-Specification.pdf>